YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS (neljäs jaosto)
25 päivänä huhtikuuta 2002 *

Asiassa C-96/01 P,

The Galileo Company, kotipaikka Swindon (Yhdistynyt kuningaskunta),

Galileo International LLC, kotipaikka Rosemont (Amerikan yhdysvallat),

edustajinaan R. Plender, QC, K. Holmesin valtuuttamana, ja solicitor D. Austin sekä solicitor R. Butler, prosessiosoite Luxemburgissa,

valittajina,

jossa valittajat vaativat muutoksenhaussaan Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen (toinen jaosto) asiassa T-113/99, Galileo ja Galileo International vastaan neuvosto, 15.12.2000 antaman tuomion (Kok. 2000, s. II-4141) kumoamista,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

ja jossa valittajan vastapuolena ja muina asianosaisina ovat

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään A. Lopes Sabino ja M. Bishop,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

ja

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään F. Benyon ja M. Huttunen, prosessiosoite Luxemburgissa,

sekä

Amadeus Global Travel Distribution SA, kotipaikka Madrid (Espanja),

väliintulijoina ensimmäisessä oikeusasteessa,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja S. von Bahr sekä tuomarit D. A. O. Edward ja C. W. A. Timmermans (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: P. Léger,
kirjaaja: R. Grass,

kuultuaan julkisasiamiestä,

on antanut seuraavan

määräyksen

1 The Galileo Company (jäljempänä Galileo) ja Galileo International LLC (jäljempänä GILLC) ovat yhteisöjen tuomioistuimeen 27.2.2001 toimittamallaan valituksella hakeneet muutosta EY:n tuomioistuimen perussäännön 49 artiklan nojalla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-113/99, Galileo ja Galileo International vastaan neuvosto, 15.12.2000 antamaan määräykseen (Kok. 2000, s. II-4141; jäljempänä valituksenalainen määräys), jolla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin jätti tutkittavaksi ottamatta valittajien kanteen, jossa nämä vaativat kumoamaan osittain tietokonepohjaisten paikanvarausjärjestelmien (TPJ) käyttöä koskevista käyttäytymissäännöistä annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2299/89 muuttamisesta 8 päivänä helmikuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 323/1999 (EYVL L 40, s. 1) 1 artiklan 7 kohdan b alakohdan (jäljempänä riidanalainen säännös), siltä osin kuin sillä on lisätty 24.7.1989 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2299/89 (EYVL L 220, s. 1)

6 artiklan 1 kohdan b alakohtaan säännös, jonka mukaan lentoyhtiöt, riippumatta niiden lukumäärästä, voivat muodostaa ryhmän ostaakseen yhdessä tietoja tietokonepohjaisen paikanvarausjärjestelmän toimijoilta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt ja riidan perustana olevat tosiseikat

2 Riidan taustalla olevat tosiseikat, sellaisina kuin ne ilmenevät ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle jätetyistä asiakirjoista ja sellaisina kuin ne esitetään valituksenalaisen määräyksen 1—12 kohdassa, voidaan esittää lyhyesti seuraavasti.

3 GILLC:n omistajia ovat muun muassa United Airlines, British Airways, SAir Group, KLM Royal Dutch Airlines, US Airways ja Alitalia. Galileo on 99-prosenttisesti GILLC:n tytäryhtiö.

4 GILLC omistaa ja käyttää tietokonepohjaista paikanvarausjärjestelmää (jäljempänä TPJ-järjestelmä), jonka avulla tilaajat, etenkin matkatoimistot, voivat tehdä automaattisia varauksia useilta matkailualalla toimivilta palvelujen tarjoajilta, kuten lentoyhtiöiltä, autonvuokraamoilta tai hotelleilta. Galileo tarjoaa GILLC:lle TPJ-järjestelmään liittyviä tukipalveluja Euroopan unionissa, Lähi-idässä, Afrikassa, Aasiassa, Tyynen valtameren maissa ja latinalaisessa Amerikassa.

5 Valittajien mukaan olemassa on vain neljä TPJ-järjestelmää. GILLC:lle kuuluvan järjestelmän lisäksi muut TPJ-järjestelmät ovat muiden lentoyhtiöiden omistuksessa olevat Amadeus, Sabre ja Worldspan. Nämä neljä TPJ-järjestelmää olivat valittajien mukaan ainoat järjestelmät, jotka kykenivät tässä asiassa kyseessä olevina ajanjaksoina tarjoamaan yhteisön alueella tarjottavia tai käytettäviä ilmakuljetustuotteita, ja ne toimivat lisäksi ainoina maailmanlaajuisesti.

6 TPJ-järjestelmien tietokannoissa on kahdenlaisia tietoja: matkatoimistoista tuleviin varauspyyntöihin sisältyviä tietoja sekä lentoyhtiöiden toimittamia tietoja.

7 Näitä tietoja, joita luonnehditaan yleisesti ilmaisulla "markkinointitietojen siirto" ("Marketing Information Data Transfer", jäljempänä MIDT), voidaan myydä erillisinä tuotteina. Kantajat myyvät neljää MIDT-tuotetta.

8 Neuvosto antoi 24.7.1989 asetuksen N:o 2299/89, ja muiden muassa sen 6 artiklaa on muutettu 29.10.1993 annetulla neuvoston asetuksella N:o 3089/93 (EYVL L 278, s. 1).

9 Komissio hyväksyi 9.7.1997 ehdotuksen asetuksen N:o 2299/89 muuttamisesta.

10 Neuvosto antoi parlamentin toisen käsittelyn jälkeen 8.2.1999 asetuksen N:o 323/1999, jolla muun muassa asetuksen N:o 2299/89 6 artiklan 1 kohdan b alakohtaan lisättiin v alakohta.

11 Komissio sisällytti uuteen ehdotukseensa tämän kohdan, jonka lisäämistä asetukseen parlamentti oli ehdottanut tämän määräyksen 9 kohdassa mainitun komission asetusehdotuksen käsittelyn kuluessa, ja neuvosto hyväksyi sen 24.9.1998 vahvistamassaan yhteisessä kannassaan N:o 55/98 (EYVL C 360, s. 69).

12 Asetuksen N:o 2299/89 6 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädetään tämän muutoksen jälkeen seuraavaa:

"1. Kun järjestelmän toimittaja antaa oman TPJ:nsä kautta käytettäväksi tilastotietoja tai muita tietoja, on noudatettava seuraavia säännöksiä:

— —

b) käyttöön annettavia markkinointi-, varaus- ja myyntitietoja koskevat seuraavat edellytykset:

— —

v) lentoyhtiöiden ja/tai tilaajien ryhmällä on oikeus ostaa tietoja yhteistä tiedonkäsittelyä varten."

13 Valittajien mukaan tämän säännöksen tarkoituksena oli taata, että matkatoimistot, etenkin pienet ja keskisuuret yritykset, voisivat saada tietokantojen sisältämiä tietoja järjestäytymällä ryhmiin.

Asian käsittely ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa

14 Koska valittajat katsoivat, että riidanalaisella säännöksellä loukataan niiden intressejä markkinointitietojen siirtoa tarjoavina TPJ:n toimijoina, ne nostivat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa 7.5.1999 kanteen, jossa ne vaativat kyseisen säännöksen kumoamista.

15 Neuvosto esitti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 26.7.1999 toimittamassaan erillisessä asiakirjassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 114 artiklan 1 kohdan nojalla oikeudenkäyntiväitteen. Neuvosto väitti, että asetus N:o 323/1999 on yleisesti sovellettava lainsäädäntötoimi ja ettei se koskenut tuolloin kantajina olleita suoraan eikä erikseen, ja vaati, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoisi kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytysten selvästi puuttuvan ja velvoittaisi kantajat korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

16 Tuolloin kantajina olleet esittivät 2.10.1999 kyseistä oikeudenkäyntiväitettä koskevat huomautuksensa. Ne väittivät pääasiallisesti, että asetus N:o 323/1999, ja erityisesti riidanalainen säännös, koskee niitä suoraan ja erikseen. Ne väittivät tältä osin, että vaikka tätä asetusta tässä tapauksessa voitiinkin pitää lainsäädäntötoimena, se koski niitä erikseen kahdella yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä hyväksytyllä perusteella.

17 Kantajat väittivät ensinnäkin, että neuvosto ei voinut olla asetuksen N:o 323/1999 antamishetkellä epätietoinen siitä, että tämä asetus koskisi erikseen ainoastaan niitä neljää toimijaa, jotka ylläpitävät maailmanlaajuista TPJ-järjestelmää yhteisössä. Nämä toimijat muodostivat suljetun, kaikista muista toimijoista erillisen ryhmän, joka voisi tulevaisuudessa ylläpitää maailmanlaajuista TPJ-järjestelmää yhteisössä. Lisäksi koska kantajat olivat ennen riidanalaisen säännöksen antamista tehneet eri lentoyhtiöiden kanssa 36

MIDT-tuotteiden hankintasopimusta, riidanalaisessa säännöksessä asetetun velvollisuuden välitön noudattaminen oli vaikuttanut merkittävästi näiden sopimusten arvoon, ja näin ollen tästä asetuksesta saattoi aiheutua taikka oli todellisuudessa jo aiheutunut kantajille oikeuskäytännössä tarkoitettuja erillisiä oikeusvaikutuksia.

18 Toiseksi kantajat väittivät, että se seikka, että vain neljä toimijaa ylläpiti maailmanlaajuista TPJ-järjestelmää ja että uuden järjestelmän syntyminen oli epätodennäköistä, erotti ne kaikista muista taloudellisista toimijoista. Kantajat erottuivat kaikista muista toimijoista myös sen vuoksi, että neuvostolla oli kantajan mukaan ollut asetusta N:o 323/1999 hyväksyessään velvollisuus ottaa EY:n perustamissopimuksen 75 artiklan (josta on muutettuna tullut EY 71 artikla) ja 78 artiklan (josta on tullut EY 74 artikla) nojalla huomioon sekä kantajien että muiden maailmanlaajuisten TPJ-järjestelmien toimijoiden erityisasema.

19 Amadeus Global Travel Distribution SA (jäljempänä Amadeus) ja komissio hyväksyttin yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toisen jaoston puheenjohtajan 10.2.2000 antamalla määräyksellä kantajien ja neuvoston vaatimuksia tukeviksi väliintulijoiksi, ja ne esittivät huomautuksensa kyseisestä oikeudenkäyntiväitteestä.

20 Amadeus väitti väliintulokirjelmässään, että riidanalaista säännöstä oli pidettävä EY:n perustamissopimuksen 230 artiklassa tarkoitettuna päätöksenä eikä yleisesti sovellettavana oikeussääntönä.

21 Komissio väitti väliintulokirjelmässään, etteivät kantajat olleet osoittaneet, miltä osin asetusta N:o 323/1999 olisi pidettävä asetuksena annettuna päätöksenä, eivätkä myöskään olleet osoittaneet, miten se koskee niitä erikseen.

Valituksenalainen määräys

22 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin jätti valituksenalaisella määräyksellä kanteen tutkittavaksi ottamatta perustellen tätä seuraavasti:

"44 EY:n perustamissopimuksen 230 artiklan neljännen kohdan nojalla kuka tahansa luonnollinen henkilö voi nostaa kanteen päätöksistä, jotka siitä huolimatta, että ne on annettu asetuksena, koskevat häntä suoraan ja erikseen.

45 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan asetuksen ja päätöksen välisenä erotteluperusteena on se, onko kysymyksessä yleisesti sovellettava toimi. Toimi on yleisesti sovellettava, jos sitä sovelletaan objektiivisesti määritellyissä tilanteissa ja jos sen oikeusvaikutukset kohdistuvat yleisesti ja abstraktisti määriteltyihin henkilöryhmiin (asia T-138/98, ACAV ym. v. neuvosto, tuomio 22.2.2000, Kok. 2000, s. II-341, 49 kohta).

46 Lisäksi mahdollisuudella määrittää enemmän tai vähemmän tarkasti niiden oikeussubjektien määrä tai jopa identiteetti, joihin jotakin toimea sovelletaan, ei kyseenalaisteta tuon toimen normatiivista luonnetta (yhteisöjen tuomioistuimen määräykset asiassa C-10/95 P, Asocarne v. neuvosto, määräys 23.11.1995, Kok. 1995, s. I-4149, 30 kohta ja asiassa C-87/95 P, CNPAAP v. neuvosto, määräys 24.4.1996, Kok. 1996, s. I-2003, 34 kohta).

47 Tässä asiassa näyttää siltä, että asetuksen N:o 2299/89 6 artiklan 1 kohdan b alakohdan v alakohta, sellaisena kuin se on lisättynä asetuksella N:o 323/1999, on laadittu yleisin ja abstraktein termein. Tuon artiklan i—iv alakohdan tapaan v alakohdassa vahvistetaan edellytykset, joiden

täyttyessä järjestelmän toimittaja voi antaa TPJ-järjestelmästään peräisin olevia tilastotietoja tai muita tietoja. Tässä suhteessa siinä tarkoitetaan objektiivisesti määriteltyjä tilanteita ja sen 2 artiklassa on tässä tarkoituksessa yleisesti ja abstraktisti määriteltyjä termejä. Näin ollen ainoastaan näissä oloissa sen oikeusvaikutukset kohdistuvat yritysryhmiin. Vaikka olisikin näytetty toteen, että oikeussubjektit, joihin kyseistä säännöstä, kuten myös kaikkia muitakin asetuksen N:o 2299/89 säännöksiä, joilla on vaikutuksia järjestelmän toimittajiin, sovelletaan, olivat yksilöitävissä säännöksen antamishetkellä, tällä toteennäyttämisellä ei kuitenkaan voitaisi kyseenalaistaa sitä, että tämä säännös on lainsäädäntötoimi, koska sitä sovelletaan ainoastaan objektiivisesti todettaviin tosiasiallisiin tai oikeudellisiin tilanteisiin (em. asia CNPAAP v. neuvosto, määräyksen 35 kohta).

48 Yhteisöjen tuomioistuin on kuitenkin katsonut, että tietyissä olosuhteissa yleisesti sovellettavan säädöksen säännös voi koskea erikseen joitakuita taloudellisia toimijoita (asia [C-358/89], Extramet Industrie v. neuvosto, [tuomio 16.5.1991, Kok. 1991, s. I-2501], 13 kohta ja asia [C-309/89], Codorniu v. neuvosto, [tuomio 18.5.1994, Kok. 1994, s. I-1853], 19 kohta). Näin on silloin, jos kyseisellä säännöksellä vaikutetaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön joidenkin tälle tunnusomaisten erityispiirteiden tai sellaisen tosiasiallisen tilanteen takia, jonka perusteella kyseinen henkilö erottuu kaikista muista ja jonka vuoksi hänet yksilöidään samalla tavoin kuin henkilö, jolle päätös on osoitettu (em. asia Codorniu v. neuvosto, tuomion 20 kohta).

49 Kantajat väittävät kuuluvansa riidanalaisessa säännöksessä tarkoitettuun toimijoiden rajattuun ryhmään.

50 On kuitenkin todettava että, toisin kuin kantajat väittävät, mahdollisuus määrittää enemmän tai vähemmän tarkasti niiden oikeussubjektien määrä tai jopa henkilöllisyys, joihin toimenpidettä sovelletaan, ei kuitenkaan merkitse sitä, että toimi koskisi näitä oikeussubjekteja erikseen, jos on selvää, että soveltaminen tapahtuu objektiivisen oikeudellisen tai tosiasiallisen tilanteen vuoksi, (asia C-213/91, Abertal ym. v. komissio, tuo-

mio 15.6.1993, Kok. 1993, s. I-3177, 17 kohta ja asia C-209/94 P, Buralux ym. v. neuvosto, tuomio 15.2.1996, Kok. 1996, s. I-615, 24 kohta). Tässä tapauksessa kantajat katsovat, että riidanalainen säännös koskee niitä objektiivisesti arvioiden 'järjestelmän toimittajien' ominaisuudessa samalla tavoin kuin ketä tahansa muuta asetuksen N:o 2299/89 2 artiklassa, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 3089/93, tarkoitettua järjestelmän toimittajaa. Todellisuudessa tämä säännös koskee kaikkia muutetun asetuksen N:o 2299/89 6 artiklan 1 kohdan b alakohdan v alakohdassa tarkoitettuja toimijoita kyseisillä markkinoilla objektiivisesti arvioiden olevina toimijoina, olivatpa ne sitten järjestelmän toimittajia, lentoyhtiöitä tai tilaajia.

51 Lisäksi kantajat vetoavat poikkeuksellisten taloudellisten olosuhteiden olemassaoloon. Molemmissa yhteisöjen tuomioistuimen tuomioissa, joihin kantajat viittaavat ja joissa katsottiin, että oikeushenkilön riitauttama asetus koski häntä erikseen, oli kuitenkin kyse olosuhteista, joita ei havaita tässä asiassa.

52 Yhteisöjen tuomioistuin korosti edellä mainitussa polkumyynnin vastaista sääntelyä koskevassa asiassa Extramet Industrie vastaan neuvosto antamassaan tuomiossa, että kantaja oli samalla sekä polkumyynnin vastaisen toimenpiteen kohteeksi joutuneen tuotteen tärkein maahantuoja että sen loppukäyttäjä ja että kantajan oli vaikea tehdä hankintoja vain yhdeltä yhteisön tuottajalta, joka oli myös sen kilpailija jalostusmarkkinoilla.

53 Yhteisöjen tuomioistuin katsoi edellä mainitussa asiassa Codorniu vastaan neuvosto antamassaan tuomiossa, että kyseinen asetus koskee erikseen kantajaa, jolla oli vuodesta 1924 asti ollut hallussaan tavaramerkin yksinoikeus, jota se oli perinteisesti käyttänyt ja jonka hyödyntämistä tuon asetuksen antaminen esti.

54 Näistä tuomioista seuraa, ettei jokin asetus koske yritystä erikseen vain siksi, että kyseinen asetus vaikuttaa yrityksen taloudelliseen toimintaan. Näissä tuomioissa tarkoitetuissa tilanteissa yhdistyivät sellaiset erityiset olosuhteet, joita ei voida havaita tässä asiassa. Siten kantajat eivät ole osoittaneet, että niitä olisi estetty käyttämästä edellä mainitussa asiassa Codorniu vastaan neuvosto tarkoitetun kaltaista yksinoikeutta. Samoin vaikka riidanalainen säännös vaikuttaisikin MIDT-tuotteisiin liittyvään toimintaan, joka on vain TPJ-järjestelmien ensisijaisesta tehtävästä, eli atk-pohjaisesta palvelujen varaamisesta, johdettu tehtävä, kantajat eivät ole osoittaneet joutuneensa tilanteeseen, joka vastaisi Extramet Industrie SA:n tilannetta metallikalsiumin markkinoilla. Todellisuudessa kyseinen asetus vaikuttaa kantajiin vain järjestelmän toimittajan objektiivisessa ominaisuudessa samalla tavoin kuin muihin toimijoihin. Niillä erityisillä seikoilla, joiden perusteella yritysten Extramet Industrie SA ja Codorniu SA riitauttamien toimien katsottiin koskeneen niitä erikseen, ei siis ole vastinetta tässä tapauksessa.

55 On todettava, etteivät kantajat ole osoittaneet, että säännös, jonka kumoamista ne vaativat, koskisi niitä erikseen."

Muutoksenhaku

23 Valittajat tukeutuvat muutoksenhaussaan, jossa ne vaativat valituksenalaisen määräyksen kumoamista ja asetuksen N:o 2299/89 6 artiklan 1 kohdan b alakohdan v alakohtaa, sellaisena kuin se on lisättynä asetuksella N:o 323/1999, koskevan kanteensa tutkittavaksi ottamista, kahteen valitusperusteeseen, joissa ne väittävät ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tehneen oikeudellisia virheitä.

24 Ensimmäisessä valitusperusteessaan valittajat väittävät ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tehneen oikeudellisen virheen katsoessaan valituksenalaisen määräyksen 47 ja 50 kohdassa, että riidanalainen säännös vaikuttaa valittajiin vain "järjestelmän toimittajan" objektiivisessa ominaisuudessa samalla tavoin kuin kaikkiin muihinkin toimijoihin.

25 Tämän valitusperusteensa tueksi valittajat väittävät, että riidanalainen säännös koskee niitä erikseen yhteisöjen tuomioistuimen ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen oikeuskäytännössä tarkoitetuin tavoin siitä syystä, että ne kuuluivat sellaisten toimijoiden ryhmään, joiden lukumäärä ja henkilöllisyys oli määritetty ja tarkistettavissa asetuksen N:o 323/1999 antopäivänä (ks. mm. asia 62/70, Bock v. komissio, tuomio 23.11.1971, Kok. 1971, s. 897, 10 kohta; asia 11/82, Piraiki-Patraiki ym. v. komissio, tuomio 17.1.1985, Kok. 1985, s. 207, 17 kohta ja asia C-152/88, Sofrimport v. komissio, tuomio 26.6.1990, Kok. 1990, s. I-2477, 11 kohta) ja siitä syystä, että valittajilla on tiettyjä tunnusomaisia erityispiirteitä taikka että ne ovat sellaisessa tosiasiallisessa tilanteessa, jonka perusteella ne erottuvat kaikista muista (ks. mm. yhdistetyt asiat T-481/93 ja T-484/93, Exporteurs in Levende Varkens ym. v. komissio, tuomio 13.12.1995, Kok. 1995, s. II-2941, 50 kohta ja yhdistetyt asiat T-32/98 ja T-41/98, Nederlandse Antillen v. komissio, tuomio 10.2.2000, Kok. 2000, s. II-201, 48—50 kohta).

26 Toisessa valitusperusteessaan valittajat moittivat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, että se on valituksenalaisen määräyksen 51—54 kohdassa katsonut, etteivät valittajien esille tuomat poikkeukselliset taloudelliset olosuhteet aiheuta sitä, että riidanalainen säännös koskisi niitä erikseen.

27 Valittajat väittävät erityisesti, että näin menetellessään ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen, koska se ei ole ottanut huomioon edellä mainituissa asioissa Extramet Industrie vastaan komissio ja Codorniu vastaan komissio eikä näiden jälkeisessä yhteisöjen tuomioistuimen ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen oikeuskäytännössä hyväksyttyjä periaatteita (ks. mm. em. määräys CNPAAP v. neuvosto, 36 kohta; asia T-18/95, Atlanta ja Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert v. komissio, määräys

10.12.1996, Kok. 1996, s. II-1669, 47 kohta; asia T-60/96, Merck ym. v. komissio, tuomio 3.6.1997, Kok. 1997, s. II-849, 40 ja 41 kohta ja asia T-122/96, Federolio v. komissio, tuomio 30.9.1997, Kok. 1997, s. II-1559, 58 ja 59 kohta).

28 Neuvosto väittää vastineessaan, ettei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ole tehnyt valittajien väittämiä oikeudellisia virheitä ja että valitus on näin ollen hylättävä. Neuvosto väittää tämän lisäksi, että viimeksi mainituilla on mahdollisuus riitauttaa riidanalaisen säännöksen pätevyys kansallisessa tuomioistuimessa esimerkiksi nostamalla kyseisen säännöksen soveltamista koskevasta toimesta kanne. Neuvosto toteaa vielä, että yhteisöjen tuomioistuimelle voidaan ennakkoratkaisumenettelyssä esittää riidanalaista säännöstä koskevia tulkintakysymyksiä.

29 Myös komissio katsoo, ettei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ole tehnyt oikeudellista virhettä. Ensimmäisen valitusperusteen osalta se väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on soveltanut oikein yhteisöjen tuomioistuimen ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen sellaisiin tilanteisiin liittyvää oikeuskäytäntöä, joissa yleisesti sovellettava lainsäädäntötoimi on saattanut koskea tiettyjä taloudellisia toimijoita suoraan ja erikseen, vaikka sitä olisikin sovellettu yleisesti kaikkiin näihin toimijoihin. Toisen valitusperusteen osalta se katsoo, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on soveltanut asianmukaisesti edellä mainituissa asioissa Extramet Industrie vastaan komissio ja Codorniu vastaan komissio annettuja tuomioita.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

30 Yhteisöjen tuomioistuin voi työjärjestyksensä 119 artiklan nojalla milloin tahansa hylätä valituksen perustellulla määräyksellä, jos valituksen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat tai jos valitus on selvästi perusteeton.

31 Aluksi on todettava, että tutkiessaan käsiteltäväkseen saatetun kumoamiskanteen tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on suorittanut kaksiosaisen analyysin. Valituksenalaisen määräyksen 44—47 kohdassa se on näet tutkinut ensinnäkin kysymyksen siitä, onko riidanalainen säännös luonteensa ja soveltamisalansa kannalta tarkasteltuna lainsäädäntötoimi. Katsottuaan, että kyseinen säännös on lainsäädäntötoimi, se on määräyksen 48—54 kohdassa lisäksi tutkinut, voivatko kantajat tästä huolimatta väittää, että asetus N:o 323/1999 koskee niitä erikseen tiettyjen niille tunnusomaisten erityispiirteiden takia tai sen takia, että ne ovat sellaisessa tosiasiallisessa tilanteessa, jonka perusteella ne erottuvat kaikista muista henkilöistä yhteisöjen tuomioistuimen ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen oikeuskäytännössä tarkoitetuin tavoin.

Ensimmäinen valitusperuste

32 Ensimmäisestä valitusperusteesta, jossa valittajat väittävät ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen virheellisesti katsoneen, että riidanalainen säännös koskee valittajia vain "järjestelmän toimittajan" objektiivisessa ominaisuudessa samalla tavoin kuin kaikkia muitakin järjestelmän toimittajia, on syytä todeta, että koska tässä perusteessa riitautetaan vain valituksenalaisen määräyksen 47 ja 50 artikla, valitusperuste koskee riidanalaisen määräyksen ensimmäistä ja toista osaa.

33 Riidanalaisen säännöksen lainsäädäntötoimen luonteisuutta koskevassa valituksenalaisen määräyksen osassa olevan 47 kohdan osalta on ensinnäkin pakko todeta, että ainoa perustelu, jolla kantajat tukivat ensimmäistä kanneperustettaan, jolla on pyritty asettamaan kyseenalaiseksi se, että tämä säännös on lainsäädäntötoimi, liittyy muun muassa asiassa 112/77, Töpfer v. komissio, 3.5.1978 annetulla tuomiolla (Kok. 1978, s. 1019, 9 kohta) vahvistettuun oikeuskäytäntöön, johon kantajat ovat tästä syystä vedonneet. Viimeksi mainitut ovat tarkemmin ottaen väittäneet, että koska kyseinen säännös saattaa vaikuttaa niitä sitoviin sopimusvelvoitteisiin, se koskee niitä erikseen aivan kuin se olisi muodostunut useista päätöksistä, jotka on osoitettu niille henkilökohtaisesti.

34 Tältä osin on syytä todeta, että edellä mainitussa asiassa Piraiki-Patraiki ym. vastaan komissio annetulla tuomiolla, johon valittajat ovat väitteidensä tueksi vedonneet, ei voida perustella valittajien päätelmää siitä, että asetus N:o 323/1999 olisi todellisuudessa muodostunut useista päätöksistä, sillä edellä mainitussa asiassa annettuun tuomioon johtaneessa asiassa yhteisöjen tuomioistuimen oli tutkittava, koskiko riitautettu toimenpide — siitä huolimatta, ettei sen luonnetta lainsäädäntötoimena voitu kyseenalaistaa — joka tapauksessa erikseen kantajana ollutta toimijaa siitä syystä, että tämä olisi ollut sellaisessa tosiasiallisessa tilanteessa, jonka perusteella hän olisi erottunut kaikista muista toimijoista. Lisäksi katsoessaan, että riidanalainen säännös on lainsäädäntötoimi, koska se on laadittu yleisin ja abstraktein sanamuodoin, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on suorittanut analyysin, jossa ei ole minkäänlaista oikeudellista virhettä.

35 Ne muut perustelut, joita valittajat ovat esittäneet tukeakseen ensimmäistä valitusperustettaan, koskevat tarkemmin ottaen valituksenalaisen määräyksen toista osaa, jossa käsitellään kysymystä siitä, koskeeko riidanalainen säännös siitä huolimatta, että se on lainsäädäntötoimi, erikseen valittajia niille tunnusomaisten erityispiirteiden tai sellaisen tosiasiallisen tilanteen takia, jonka perusteella ne erottuvat kaikista muista ja ne näin ollen voidaan yksilöidä samalla tavalla kuin se, jolle päätös on osoitettu (ks. mm. em. asia Extramet Industrie v. neuvosto, tuomion 13 kohta; em. asia Codorniu v. neuvosto, tuomion 19 ja 20 kohta; asia C-351/99 P, Eridania ym. v. neuvosto, määräys 28.6.2001, Kok. 2001, s. I-5007, 45 kohta ja asia C-451/98, Antillean Rice Mills v. neuvosto, tuomio 22.11.2001, Kok. 2001, s. I-8949, 46 ja 49 kohta).

36 Tältä osin on todettava, että toisin kuin valittajat väittävät, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisen määräyksen 48—54 kohdassa huolellisesti tutkinut, saattoiko riidanalainen säännös koskea erikseen kantajia muun muassa edellä mainituista asioista Extramet Industrie vastaan neuvosto ja Codorniu vastaan neuvosto ilmenevien periaatteiden nojalla.

37 Toiseksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on perustellusti hylännyt valituksenalaisen määräyksen 50 kohdassa valittajien väitteen, jossa ne katsoivat kuuluvansa riidanalaisessa säännöksessä tarkoitettujen toimijoiden rajattuun ryhmään ja vaativat näin ollen kumoamiskanteensa tutkittavaksi ottamista.

38 Siitä huolimatta, että valittajien väittämin tavoin olisikin näytetty toteen, että riidanalaisen säännöksen konkreettisina adressaatteina olivat ainoastaan TPJ:n neljä nykyistä myyjää sen vuoksi, että kyseinen säännös vaikuttaa vain niihin, on nimittäin muistutettava, että vaikka niiden oikeussubjektien lukumäärä tai jopa identiteetti, joihin toimenpidettä sovelletaan, olisikin mahdollista määrittää jollakin tarkkuudella, tämä ei tarkoita sitä, että toimenpiteen olisi katsottava koskevan erikseen näitä oikeussubjekteja, jos on selvää, kuten esillä olevassa asiassa, että toimenpidettä sovelletaan siinä objektiivisesti määritellyn oikeudellisen tilanteen tai tosiseikaston perusteella (ks. mm. em. asia Antillean Rice Mills v. neuvosto, tuomion 51 ja 52 kohta).

39 Tältä osin on todettava, että riidanalainen säännös koskee valittajia "järjestelmän toimittajan" objektiivisessa ominaisuudessa samalla tavoin kuin muitakin samassa tilanteessa olevia järjestelmien nykyisiä tai tulevia toimittajia ja että se koskee muitakin kyseisillä markkinoilla toimivia toimijoita, kuten lentoyhtiöitä tai tilaajia, niiden objektiivisesti todettavien ominaisuuksien vuoksi. Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisen määräyksen 47 kohdassa todennut, asetuksen N:o 2299/89 kyseinen säännös, sellaisena kuin kyseinen asetus on muutettuna asetuksella N:o 323/1999, on laadittu yleisin ja abstraktein termein, eli siinä määritellään ne toimijaluokat, joihin sitä sovelletaan, ilman, että siinä viitattaisiin millään tavoin tiettyjen toimijoiden erityistilanteeseen (ks. mm. asia C-409/96 P, Sveriges Betodlares ja Henrikson v. komissio, määräys 18.12.1997, Kok. 1997, s. I-7531, 37 kohta).

40 Tähän päätelmään ei vaikuta valittajien väite, jonka mukaan riidanalaisen säännöksen konkreettiset vaikutukset ovat erilaisia sen soveltamisalaan kuuluville eri oikeussubjekteille siitä syystä, että kyseisen säännöksen antamisesta aiheutuu vakavaa taloudellista vahinkoa ainoastaan neljälle maailmanlaajuisen TPJ-järjestelmän toimittajalle erityisesti kyseisestä säännöksestä niiden lentoyhtiöille suuntautuvan MIDT-tuotteiden myynnille aiheutuvien seurausten vuoksi. Koska ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on jättänyt huomiotta, että riidanalaisen säännöksen, johon ei sisälly siirtymäaikaa koskevia määräyksiä, konkreettiset vaikutukset eroavat toisistaan, se on virheellisesti katsonut valittajien olevan samassa tilanteessa kuin kaikki muut kyseisillä markkinoilla toimivat toimijat, kuten muut TPJ-järjestelmän myyjät, lehtoyhtiöt tai tilaajat.

41 Tältä osin riittää kun muistutetaan, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan se seikka, että toimenpiteellä voi olla erilaisia konkreettisia vaikutuksia niille eri oikeussubjekteille, joihin sitä sovelletaan, ei estä pitämästä sitä lainsäädäntötoimena, jos tämä perustuu objektiivisesti määriteltyyn tilanteeseen (ks. mm. em. asia Sveriges Betodlares ja Henrikson v. komissio, määräyksen 37 kohta ja em. asia Eridania ym. v. neuvosto, määräyksen 58 kohta).

42 Lisäksi valittajat väittävät, että ne ovat sellaisessa tosiasiallisessa tilanteessa, jonka perusteella ne erottuvat kaikista muista ja ne voidaan näin ollen yksilöidä samalla tavalla kuin se, jolle päätös on osoitettu. Ne perustelevat tätä pääasiallisesti kahdella tavalla.

43 Ensimmäisen perustelun osalta, jossa vedotaan siihen, että valittajat olivat mukana riidanalaisen säännöksen valmistelussa, ja siihen, että niiden erityistilanne oli neuvoston tiedossa, on todettava olevan kiistatonta, että tähän perusteluun ei ole vedottu ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ja että näin ollen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan sen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat muutoksenhakuvaiheessa (ks. mm. asia C-458/98 P, Industrie des poudres sphériques v. neuvosto, tuomio 3.10.2000, Kok. 2000, s. I-8147, 74 kohta ja siinä mainittu oikeuskäytäntö).

44 Toisen perustelun osalta, jossa vedotaan pääasiallisesti yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntöön, sellaisena kuin se ilmenee muun muassa edellä mainitussa asiassa Piraiki-Patraiki ym. vastaan komissio annetusta tuomiosta, ja jonka mukaan yksityisen nostama kumoamiskanne otetaan tutkittavaksi, jos hän näyttää toteen ensinnäkin, että riidanalaisen toimenpiteen toteuttaneella toimielimellä on erityissäännösten nojalla ollut velvollisuus ottaa huomioon ne seuraukset, joita suunnitellulla toimenpiteellä saattaa olla tiettyjen yksityisten, myös kantajan, tilanteeseen, ja toiseksi, että hän on jo tehnyt sopimuksia ja että näitä sopimuksia ei ole voitu riidanalaisen säännöksen soveltamisaikana joko ollen-

kaan tai osittain panna toimeen tästä säännöksestä johtuvista syistä (ks. mm. em. asia Antillean Rice Mills v. neuvosto, 57 ja 61 kohta ja asia C-151/01 P, La Conqueste v. komissio, tuomio 30.1.2002, 36 kohta, ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa).

45 Tältä osin on syytä todeta, että se tosiasiallinen tilanne, johon vedoten valittajat katsovat eroavansa kaikista muista toimijoista, on se, että lentoyhtiöt saattoivat jättää uudistamatta valittajien kanssa ennen asetuksen N:o 323/1999 antamista tekemänsä MIDT-tuotteiden hankintasopimukset. Vaikka tällainen tilanne olisikin näytetty toteen, se ei ole kuitenkaan verrattavissa edellä mainitussa asiassa Piraiki-Patraiki vastaan komissio annetussa tuomiossa esillä olleeseen tilanteeseen, jossa kumoamiskanteen tutkittavaksi ottamisen edellytyksenä oli se, että sopimukset oli jo tehty ja että riidanalainen toimenpide esti niiden täytäntöönpanon joko kokonaan tai osittain. Näin ollen tilanne, johon valittajat vetoavat, ei anna aihetta tuossa tuomiossa vahvistetun oikeuskäytännön soveltamiseen.

46 Lisäksi on syytä todeta, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisen määräyksen 54 kohdassa katsonut, etteivät kantajat olleet näyttäneet toteen riidanalaisen säännöksen koskevan niitä sellaisten niille tunnusomaisten erityispiirteiden takia, jonka perusteella ne erottuvat kaikista niistä muista toimijoista, joihin kyseistä säännöstä sovelletaan, kuten esimerkiksi muista TPJ-järjestelmien myyjistä, ja se on perustellut näkemystään muun muassa toteamalla, että vaikka riidanalainen säännös vaikuttaisikin kantajiin, se johtuu niiden MIDT-tuotteisiin liittyvästä toiminnasta, joka on vain TPJ-järjestelmien ensisijaisesta tehtävästä, eli atk-pohjaisesta palvelujen varaamisesta, johdettu tehtävä.

47 Arviointi, jonka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tekee sen käsiteltäväksi saatetusta tosiseikastosta, ei ole sellainen oikeuskysymys, joka sellaisenaan kuuluisi yhteisöjen tuomioistuimen valvonnan alaisuuteen, lukuun ottamatta niitä tapauksia, joissa tätä tosiseikastoa on vääristelty (ks. mm. asia C-13/99,

TEAM v. komissio, tuomio 15.6.2000, Kok. 2000, s. I-4671, 63 kohta ja asia C-352/98 P, Bergaderm ja Goupil v. komissio, tuomio 4.7.2000, Kok. 2000, s. I-5291, 49 kohta).

48 Tämä perustelu on siis edellytysten selvästi puuttuessa jätettävä tutkittavaksi ottamatta, koska sillä ei ole tuotu esille yhtään sellaista seikkaa, joilla olisi näytetty toteen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa tosiseikastoa olisi vääristelty, vaan sillä pyritään todellisuudessa siihen, että yhteisöjen tuomioistuin tutkisi uudelleen ensimmäisessä oikeusasteessa jo ratkaistun tosiseikkoja koskevan kysymyksen, eli kysymyksen siitä, voitiinko kantajien tilannetta muun muassa niiden toteuttamat investoinnit huomioon ottaen pitää riittävän erityisenä, jotta sen voitaisiin katsoa erottaneen ne kaikista muista talouden toimijoista.

49 Koska ensimmäinen väite on osaksi sellainen, ettei se täytä tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä, ja osaksi selvästi perusteeton, se on hylättävä.

Toinen valitusperuste

50 Valittajien toisesta valitusperusteesta, jonka mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on virheellisesti katsonut, etteivät valittajien esille tuomat poikkeukselliset tilanteet tarkoita sitä, että riidanalainen säännös koskisi niitä erikseen, on syytä todeta, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisen määräyksensä 51—54 kohdassa katsonut, ettei normatiivinen säännös koske yritystä erikseen vain siksi, että se vaikuttaa yrityksen taloudelliseen toimintaan, ja lisäksi, että nyt käsiteltävänä olevassa asiassa ei ole kyse sellaisista edellä mainituille asioille Extramet Industrie vastaan neuvosto ja Codorniu vastaan neuvosto tunnusomaisista seikoista, joiden perusteella toimenpiteen katsottiin noissa asioissa koskevan erikseen kyseisiä yhtiöitä.

51 Tältä osin on ensinnäkin edellä mainitussa asiassa Codorniu vastaan neuvosto annetun tuomion osalta syytä todeta, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on perustellusti katsonut, etteivät kantajat olleet näyttäneet toteen, että ne olisivat olleet estyneet käyttämästä tuossa asiassa tarkoitetun kaltaista erityistä oikeutta (ks. mm. em. asia Eridania ym. v. neuvosto, määräyksen 62 ja 63 kohta).

52 Lisäksi edellä mainitussa asiassa Extramet Industrie vastaan neuvosto annetun tuomion osalta on syytä todeta, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisen määräyksen 52 ja 54 kohdassa perustellusti katsonut, että tuossa asiassa kyseessä ollut toimija erosi sille tunnusomaisten erityispiirteiden vuoksi kaikista muista taloudellisista toimijoista ja että riidanalaisen toimenpiteen oli näiden erityispiirteiden takia katsottava koskevan erikseen tuota toimijaa, kun taas nyt esillä olevassa asiassa kantajat eivät ole näyttäneet toteen, että riidanalainen säännös koskisi niitä sellaisten niille tunnusomaisten ominaisuuksien takia, joiden perusteella ne erottuvat kaikista niistä muista toimijoista, joihin kyseistä säännöstä sovelletaan.

53 On todettava, että vaikka valittajat vetoavat edellä mainitussa asiassa Extramet Industrie vastaan neuvosto annettuun tuomioon, ne yrittävät perustella kanteen tutkittavaksi ottamista yksinomaan riidanalaisesta säännöksestä aiheutuvilla taloudellisilla vaikeuksilla, mutta ne eivät ole näyttäneet toteen sellaisia muita seikkoja, joiden nojalla niiden voitaisiin katsoa olevan kyseiseen toimenpiteeseen nähden sellaisessa niille tunnusomaisessa erityistilanteessa, jonka perusteella ne erottuvat kaikista muista talouden toimijoista (ks. mm. em. asia Industrie des poudres sphériques vastaan neuvosto, tuomion 57 kohta).

54 Lisäksi niistä taloudellisista vaikeuksista, joihin valittajat ovat vedonneet perustellessaan kanteensa tutkittavaksi ottamista, on todettava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisen määräyksen 54 kohdassa todennut, että ne liittyvät ainoastaan TPJ-järjestelmien ensisijaisesta tehtävästä johdettuun eli MIDT-tuotteisiin liittyvään toimintaan, ja että se on näin ollen katsonut, etteivät kantajat olleet näyttäneet toteen riidanalaisen säännöksen koskevan niitä muutoin kuin TPJ-järjestelmien toimittajina, samalla tavoin kuin kyseisillä markkinoilla toimivia muitakin toimijoita.

55 On todettava, että näin ollen valittajat eivät ole näyttäneet toteen, että kyseisen säännöksen toimeenpanosta olisi aiheutunut niille sellaisia vakavia seurauksia, joiden vuoksi ne erottuvat kaikista muista taloudellisista toimijoista, joihin säännöstä sovelletaan (ks. näin mm. em. asia Antillean Rice Mills v. neuvosto, tuomion 53 ja 54 kohta).

56 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on arvioinut riidanalaisen säännöksen aiheuttamia vakavia seurauksia sen käsiteltäväksi saatetun tosiseikaston perusteella, eikä tämä arviointi ole sellainen oikeuskysymys, joka sellaisenaan kuuluisi yhteisöjen tuomioistuimen valvonnan alaisuuteen, lukuun ottamatta niitä tapauksia, joissa tätä tosiseikastoa on vääristelty.

57 Toinen valitusperuste on näin ollen selvästi perusteettomana hylättävä.

58 Kaikki edellä esitetyt seikat huomioon ottaen valitus on työjärjestyksen 119 artiklan nojalla hylättävä osaksi siitä syystä, että sen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat, ja osaksi siitä syystä, että se on selvästi perusteeton.

Oikeudenkäyntikulut

59 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan, jota sovelletaan tähän muutoksenhakumenettelyyn työjärjestyksen 118 artiklan nojalla, asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska neuvosto ja komissio ovat vaatineet valittajien velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja koska viimeksi mainitut ovat hävinneet asian, ne on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto)

on määrännyt seuraavaa:

1) **Valitus hylätään.**

2) **The Galileo Company ja Galileo International LLC velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Annettiin Luxemburgissa 25 päivänä huhtikuuta 2002.

R. Grass

kirjaaja

S. von Bahr

neljännen jaoston puheenjohtaja